

Seat No. : _____

MP-206

May-2025

B.Com., Sem.-IV

CE-203 : Cost Accounting-II

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેની માહિતી પરથી ટન કિલોમીટર દીઠ પડતર શોધો : 14

વિગત	₹
ટ્રકની કિંમત	50,00,000
ટ્રકનું અંદાજિત ઉપયોગી આયુષ્ય	500000 કિલોમીટર
ટ્રકની અંદાજિત ભંગારકિંમત	10,00,000
ડ્રાઈવરનો પગાર	25,000 માસિક
કલીનરનો પગાર	20,000 માસિક
મરામત	10,000 માસિક
વહીવટી ખર્ચ	5,000 માસિક
ગેરેજ ભાડું	5,000 માસિક
સ્ટેશનરી ખર્ચ	10,000 માસિક
એક લીટર ડીઝલની કિંમત	200
ડીઝલનો સરેરાશ વપરાશ દર 8 કિલોમીટરે એક લીટર છે.	
ઓઈલ અને બીજા ખર્ચ ડીઝલ પડતરના 10% છે.	
મહિનાના કુલ કિલોમીટર	50000 કિલોમીટર
ટ્રકની ક્ષમતા (ટન)	40
ટ્રકની ક્ષમતાના 80% ટન લઈ જાય છે.	

અથવા

1. (A) રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ માટે સેવા પડતર પત્રકનો નમૂનો દર્શાવો. 7
- (B) હોસ્પિટલ માટે સેવા પડતર પત્રકનો નમૂનો દર્શાવો. 7

2. અથર્વ કંપની લિમિટેડ 2023ના વર્ષ દરમ્યાન 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. કંપનીની એકમદીઠ પડતર નીચે મુજબ હતી :

14

વિગત	એકમદીઠ પડતર ₹
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	400
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	300
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	100
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા :	
સ્થાયી ચલિત	40
ચલિત	60
ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા (સ્થિર)	100
વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા :	
સ્થિર	60
ચલિત	40
કુલ પડતર	1100
નફો	+ 100
વેચાણ કિંમત	1200

કંપનીની વાર્ષિક ઉત્પાદન શક્તિના 80% મુજબનું ઉત્પાદન 2023ના વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું હતું જ્યારે 2024ના વર્ષનો અંદાજ નીચે મુજબ છે :

- (1) કંપની ઉત્પાદન શક્તિની પૂર્ણ કક્ષા (100%) જેટલું ઉત્પાદન કરશે, જેમાંથી 80% એકમોનું વેચાણ થશે.
- (2) બધા જ ચલિત ખર્ચામાં 25%નો વધારો થશે જ્યારે બધા જ સ્થિર ખર્ચામાં 20%નો વધારો થશે.
- (3) પડતર ઉપર નફાનો દર ગયા વર્ષની જેમ સરખો જ રહેશે.

ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે 2024ના વર્ષ માટે અંદાજીત નફો તથા કુલ પડતર દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- (A) એકમ પડતર પત્રકનો નમૂનો દર્શાવો.
- (B) સ્થિર અને ચલિત ખર્ચ સમજાવો.

7

7

3. પ્રાંશુ લિમિટેડનું તા. 31-3-2024ના રોજનું પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

14

વિગતો	રકમ ₹	વિગતો	રકમ ₹
માલસામાન	1,26,000	વેચાણ (720 એકમો)	2,92,680
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	86,400	તૈયાર માલનો સ્ટોક (180 એકમો)	49,320
કારખાના ખર્ચા	39,600	અર્ધ તૈયાર માલ :	
કાચો નફો	1,08,000	માલસામાન	9,000
		પ્રત્યક્ષ મજૂરી	3,600
		કારખાના ખર્ચા	5,400
	3,60,000		18,000
			3,60,000
ઓફિસ ખર્ચા	25,200	કાચો નફો	1,08,000
વેચાણ ખર્ચા	5,400	મળેલ ડિવિડન્ડ	7,200
પ્રાથમિક ખર્ચા માંડી વાળ્યા	1,440	મળેલ ભાડું	1,800
આવકવેરા અનામત	3,960		
યોગ્યો નફો	81,000		
	1,17,000		1,17,000

પડતરના હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળેલ છે :

- (1) માલસામાન અને મજૂરી ખર્ચ તેની પડતર કિંમતે દર્શાવાય છે.
- (2) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 50% લેખે ગણવા.
- (3) ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા કારખાના પડતરના 10% લેખે ગણવા.
- (4) વેચાણ ખર્ચા એકમદીઠ ₹ 5 ગણવા.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી બનાવો :

- (a) પડતરના પત્રક મુજબ નફો અથવા નુકસાન
- (b) પડતર અને નાણાકીય હિસાબો બંનેનું નફા અથવા નુકસાનનું મેળવણી પત્રક

અથવા

3. (A) કાલ્પનિક આંકડાઓ સાથે મેળવણી પત્રકનો નમૂનો દર્શાવો. 7
- (B) પડતર અને નાણાકીય હિસાબોની મેળવણી પર ટૂંકનોંધ લખો. 7
4. નીચેની માહિતી દર્શાવેલ લિ. ₹ 50,00,000ના એક કોલેજ બિલ્ડિંગ કોન્ટ્રાક્ટને લગતી છે : 14

વિગતો	2022 ₹	2023 ₹
માલસામાન	15,00,000	4,20,000
મજૂરી	11,50,000	5,25,000
સીધા ખર્ચા	1,00,000	40,000
પરોક્ષ ખર્ચા	40,000	17,000
બીન પ્રમાણિત કામ	40,000	—
પ્રમાણિત કામ	37,50,000	50,00,000
પ્લાન્ટ આપેલ	70,000	10,000
સ્થળ પર માલસામાન	60,000	35,000
કોન્ટ્રાક્ટર પાસેથી મળેલ રોકડ રકમ	30,00,000	50,00,000
પ્લાન્ટની કિંમત વર્ષના અંતે	35,000	25,000

બંને વર્ષ માટે કરાર ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

4. (A) જોબ નં. 555ને લગતી માહિતી એક ઈજનેરી કારખાના પડતરના હિસાબોમાંથી લેવામાં આવી છે : 7
 માલસામાન ₹ 2,00,000
 મજૂરી :
 વિભાગ અ : 250 કલાક કલાકદીઠ ₹ 20
 વિભાગ બ : 150 કલાક કલાકદીઠ ₹ 20
 વિભાગ ક : 100 કલાક કલાકદીઠ ₹ 20
 અંદાજિત ચલિત શિરોપરી ખર્ચા :
 વિભાગ અ : ₹ 2,50,000 કલાકો 5000
 વિભાગ બ : ₹ 75,000 કલાકો 1500
 વિભાગ ક : ₹ 1,25,000 કલાકો 2500
 અંદાજિત સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા :
 5000 સામાન્ય કામના કલાકો માટે અંદાજે ₹ 6,00,000 જોબ નં. 555ની કુલ પડતરની ગણતરી કરો.
- (B) નમૂનાનું કરાર ખાતું તૈયાર કરો. 7

5. નીચે આપેલ પેટા પ્રશ્નોના એક કરતાં વધુ જવાબો આપેલા છે. તે પૈકી ફક્ત એક જવાબ સાચો છે. સાચો જવાબ નક્કી કરો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) નીચેના પૈકી કયા ધંધાને સેવા પડતર પદ્ધતિ લાગુ પડતી નથી ?
 - (a) વાહનવ્યવહાર કંપની
 - (b) હોટલ
 - (c) ઓઈલ રિફાઈનરી
 - (d) હોસ્પિટલ
- (2) નીચેના પૈકી કયા ખર્ચ વાહનવ્યવહાર ઉદ્યોગ માટે સ્થિર ખર્ચ ગણાય છે ?
 - (a) પેટ્રોલ
 - (b) લાઈસન્સ ફી
 - (c) એન્જિન ઓઈલ
 - (d) ઘસારો
- (3) માલ વહન કરતી ટ્રક કંપનીઓનું પડતરનું એકમ શું હોઈ શકે ?
 - (a) ટન ટીક
 - (b) ટ્રિપ ટીક
 - (c) ટન કિમી ટીક
 - (d) કિમી ટીક
- (4) દાન સંભાવત તથા આવકવેરો પડતરના પત્રકમાં નીચેના પૈકી કયા ખર્ચમાં સમાવવામાં આવે છે ?
 - (a) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ
 - (b) વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ
 - (c) વહીવટી ખર્ચ
 - (d) એકપણ નહીં
- (5) ડ્રોઈંગ ઓફિસરના પગારનો કયા ખર્ચમાં સમાવેશ થાય છે ?
 - (a) મજૂરી પરોક્ષ ખર્ચ
 - (b) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ
 - (c) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ
 - (d) વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ
- (6) વેચાણની પડતર ₹ 1,80,000 છે. નફાની રકમ ₹ 20,000 છે. તો નફો વેચાણ પર કેટલા ટકા ગણાય ?
 - (a) 11%
 - (b) 10%
 - (c) 12%
 - (d) 9%
- (7) કઈ વિગત નાણાકીય હિસાબોમાં નોંધાતી નથી ?
 - (a) માલિકનો ધારી લીધેલો પગાર
 - (b) વ્યાજ
 - (c) માલસામાન
 - (d) સંભાવત
- (8) કઈ વિગત પડતર હિસાબી પદ્ધતિમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી નથી ?
 - (a) માલસામાન
 - (b) મજૂરી
 - (c) વ્યાજ
 - (d) આડકતરા ખર્ચ
- (9) નફા નુકસાન ખાતાનાં નોંધેલી પણ પડતરના હિસાબોમાં નહીં નોંધેલી રકમ
 - (a) પગાર
 - (b) કંપની આવક વેરો
 - (c) ઓફિસ ખર્ચ
 - (d) ઓફિસ ભાડું
- (10) દરેક જોબની સમય મર્યાદા _____ હોય.
 - (a) વાર્ષિક
 - (b) અર્ધવાર્ષિક
 - (c) એકસરખી
 - (d) અલગ-અલગ
- (11) ગોલ્ડ જ્વેલરી ઉદ્યોગમાં કઈ પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવે છે ?
 - (a) જોબ પડતર
 - (b) એકમ પડતર
 - (c) પ્રક્રિયા પડતર
 - (d) બેચ પડતર
- (12) દવા બનાવવાના ધંધામાં કઈ પડતર પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
 - (a) કરાર પડતર
 - (b) જોબ પડતર
 - (c) એકમ પડતર
 - (d) બેચ પડતર

Seat No. : _____

MP-206

May-2025

B.Com., Sem.-IV

CE-203 : Cost Accounting-II

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. From the following information, calculate cost per Ton kilometres : 14

Particulars	₹
Cost of truck	50,00,000
Estimated useful life of truck	500000 km
Estimated scrap value of truck	10,00,000
Driver's salary	25,000 p.m.
Cleaner's salary	20,000 p.m.
Repairing	10,000 p.m.
Allocated office expenses	5,000 p.m.
Garage rent	5,000 p.m.
Stationery expenses	10,000 p.m.
Cost of one litre diesel	200
Average consumption of diesel is one litre for every 8 km	
Oil and other sundries 10% of diesel cost.	
Total km in a month	50000 km
Capacity of a truck (Tonne)	40
Capacity utilisation	80%

OR

1. (A) Give a proforma of Operating Cost Sheet for Road Transport. 7
(B) Give a proforma of Operating Cost Sheet for Hospital. 7

2. The Atharv Co. Ltd. produced and sold 10,000 units during the year 2023. The cost per unit of the company was as under :

14

Particulars	Cost Per Unit ₹
Direct Materials	400
Direct Wages	300
Direct Expenses	100
Factory Overheads :	
Fixed	40
Variable	60
Office Overheads (Fixed)	100
Sales Overheads :	
Fixed	60
Variable	40
Total Cost	1100
Profit	+ 100
Sales Price	1200

Out of annual production capacity of the company, 80% of the production was done in 2023. The estimate for the year 2024 is as under :

- (1) The production will be at its full production capacity (100%) of which 80% units will be sold.
- (2) There will be 25% increase in all variable expenses, while 20% increase in all fixed overheads.
- (3) The rate of profit on cost remain same as per last year.

From the above information, prepare a statement of total cost and estimated profit for the year 2024.

OR

2. (A) Give a specimen of Cost Sheet. 7
- (B) Explain Fixed and Variable Expenses. 7
3. Following is the Trading Account and Profit and Loss Account of Pranshu Ltd. for the year ended on 31-3-2024 : 14

Particulars	Amount ₹	Particulars	Amount ₹
To Material	1,26,000	By Sales (720 units)	2,92,680
Direct labour	86,400	By Finished stock (180 units)	49,320
Factory Exp.	39,600	By WIP:	
Gross profit	1,08,000	Materials	9,000
		Direct wages	3,600
		Factory exp.	5,400
	3,60,000		18,000
			3,60,000
To office exp.	25,200	Gross profit	1,08,000
Sales exp.	5,400	By Div. Recd.	7,200
Prelim.exp. written off	1,440	Rent Recd.	1,800
Provision for income tax	3,960		
Net profit	81,000		
	1,17,000		1,17,000

The following information has been obtained of cost account :

- (1) Materials and wages are charged at actual cost.
- (2) Factory overheads have been allocated to the production at 50% of direct wages.
- (3) Office overheads have been charged at 10% of factory cost.
- (4) Sales exp. have been charged at ₹ 5 per unit on units sold.

From the above information, prepare :

- (a) Statement showing profit or loss as per cost accounts.
- (b) Statement showing reconciliation of profit or loss as per cost and financial accounts.

OR

3. (A) Prepare a Specimen of Reconciliation Statement, with imaginary figures. 7
(B) Write a short note on Reconciliation of Cost and Financial Accounts. 7
4. Darshan Limited has undertaken a contract to build college for ₹ 50,00,000. 14

Particulars	2022 ₹	2023 ₹
Materials	15,00,000	4,20,000
Wages	11,50,000	5,25,000
Direct exp.	1,00,000	40,000
Overhead	40,000	17,000
Uncertified work	40,000	—
Certified work	37,50,000	50,00,000
Plant sent on site	70,000	10,000
Material on site	60,000	35,000
Cash recd. from contractee	30,00,000	50,00,000
Plant at the end of the year	35,000	25,000

Prepare contract account for both years.

OR

4. (A) The information given below has been taken from the costing records of an engineering work in respect of Job No. 555 : 7
Material ₹ 2,00,000
Wages :
Dept. A : 250 hours at ₹ 20 per hour
Dept. B : 150 hours at ₹ 20 per hour
Dept. C : 100 hours at ₹ 20 per hour
Variable overheads estimated :
Dept. A : 5000 hours ₹ 2,50,000
Dept. B : 1500 hours ₹ 75,000
Dept. C : 2500 hours ₹ 1,25,000
Fixed overheads estimated ₹ 6,00,000 for 5000 hours.
You are required to ascertain the total cost of the Job No. 555.
- (B) Prepare a Specimen Contract Account. 7

5. In the following sub-questions, more than one answer is given, of which only one answer is correct. Select the correct answer : (Any **Seven**)
- (1) In which of the following enterprises operating costing is not applicable ?
 - (a) Transport company
 - (b) Hotel
 - (c) Oil refineries
 - (d) Hospital
 - (2) Which of the following items is considered fix costing from the viewpoint of a transport undertaking ?
 - (a) Petrol
 - (b) License fee
 - (c) Lubricant oil
 - (d) Depreciation
 - (3) Which of the following cost unit is adopted by goods transport company ?
 - (a) Per ton
 - (b) Per trip
 - (c) Per ton kilometre
 - (d) Per kilometre
 - (4) In cost sheet, income tax and donation are included in which cost of the following ?
 - (a) Factory overheads
 - (b) Selling overheads
 - (c) Administrative cost
 - (d) None of the above
 - (5) Salary of drawing officer will be included in
 - (a) labour overheads
 - (b) factory overheads
 - (c) administrative overheads
 - (d) selling overheads
 - (6) Cost of sales is ₹ 1,80,000. Amount of profit is ₹ 20,000. State the percentage of profit on sales.
 - (a) 11%
 - (b) 10%
 - (c) 12%
 - (d) 9%
 - (7) Which item is not considered in financial accounts ?
 - (a) Notional salary of owner
 - (b) Interest
 - (c) Material
 - (d) Donation
 - (8) Which item is not considered in cost account ?
 - (a) Material
 - (b) Wages
 - (c) Interest
 - (d) Indirect expense
 - (9) Recorded in profit and loss account but not recorded in cost accounts
 - (a) salary
 - (b) company income tax
 - (c) office expenses
 - (d) office rent
 - (10) The time limit for every job is –
 - (a) annual
 - (b) half yearly
 - (c) uniform
 - (d) different
 - (11) Which costing method is adopted by gold jewellery industry ?
 - (a) Job costing
 - (b) Unit costing
 - (c) Process costing
 - (d) Batch costing
 - (12) In pharmaceutical business, which costing method is used ?
 - (a) Contract costing
 - (b) Job costing
 - (c) Unit costing
 - (d) Batch costing